

OBSAH

hlava první LÉTA 1740–1815

I.	DUCHOVNÍ REVOLUCE 18. STOLETÍ	11
I/1	<i>Osvícenství</i>	11
I/2	<i>Osvícenský absolutismus</i>	12
I/3	<i>Josefinismus</i>	14
II.	HABSBURSKÁ MONARCHIE VE VÍRU VÁLEK	18
II/1	<i>Válka o dědictví rakouské</i>	18
II/2	<i>Sedmiletá válka</i>	20
II/3	<i>Období od sedmileté války do počátků koaličních válek proti Francii</i>	23
II/4	<i>Od I. koaličního tažení proti Francii k vyhlášení rakouského císařství</i>	24
II/5	<i>Od zřízení rakouského císařství do vídeňského kongresu</i> ..	27
III.	SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÁ POLITIKA OSVÍCENSKÉHO ABSOLUTISMU	29
III/1	<i>Počátky osvícenských reforem</i>	29
III/2	<i>Poddanská otázka</i>	31
III/3	<i>Agrární reformy a jejich ohlas</i>	32
III/4	<i>Řemeslná a manufakturní výroba</i>	34
III/5	<i>Obchod vnitrostátní i zahraniční</i>	37
IV.	MEZI ABSOLUTISMEM OSVÍCENSKÝM A POLICEJNÍM	40
IV/1	<i>Výtvarné umění</i>	40
IV/2	<i>Hudba a drama</i>	41
IV/3	<i>Literární tvorba a publicistika</i>	43
IV/4	<i>Reforma školství</i>	45
IV/5	<i>Organizace vědeckého života</i>	47
IV/6	<i>Svobodní zednáři a úroveň sociálního myšlení v českých zemích</i>	48
IV/7	<i>Od zemského patriotismu k modernímu českému národnímu povědomí</i>	52

hlava druhá
LÉTA 1815–1867

I.	OBECNÉ SOUVISLOSTI ČESKÉHO NÁRODNÍHO OBROZENÍ	60
I/1	<i>Počátky utváření novodobého českého národa</i>	60
I/2	<i>Kultura romantismu a biedermaieru</i>	61
I/3	<i>Politické trendy v Evropě 1. poloviny 19. století</i>	64
II.	RAKOUSKÉ CÍSAŘSTVÍ A ČESKÉ ZEMĚ V DOBĚ PŘEDBŘEZNOVÉ	65
II/1	<i>Počátky systému Svaté aliance</i>	65
II/2	<i>Krise systému Svaté aliance</i>	67
II/3	<i>Rakouské císařství a české země</i>	69
II/4	<i>Františkovsko-metternichovský absolutismus</i>	70
II/5	<i>Počátky průmyslové revoluce</i>	73
II/6	<i>Zemský patriotismus v době předbřeznové</i>	78
II/7	<i>Jazykové vlastenectví a slavjanofilství v době předbřeznové</i>	79
II/8	<i>Politický život v českých zemích v době předbřeznové</i>	81
III.	EVROPA A ČESKÉ ZEMĚ V DOBĚ „JARA NÁRODŮ“	85
III/1	<i>Revoluce roku 1848/49</i>	85
III/2	<i>Revoluce roku 1848/49 v Rakousku</i>	87
III/3	<i>Počátky revoluce v českých zemích</i>	89
III/4	<i>Od svatodušních bouří 1848 k májovému spiknutí 1849...</i>	92
IV.	VZESTUP A PÁD BACHOVSKÉHO ABSOLUTISMU	94
IV/1	<i>Rakousko v evropské politice 1848–1859</i>	94
IV/2	<i>Bachovský systém</i>	96
IV/3	<i>Obnovení ústavnosti a země Koruny české</i>	98
IV/4	<i>Vyvrcholení rakousko-pruského antagonismu</i>	99

hlava třetí

LÉTA 1867–1918

I.	RAKOUSKO-UHERSKÉ VYROVNÁNÍ	102
I/1	<i>Státoprávní uspořádání po roce 1866 .....</i>	102
I/2	<i>Prosincová ústava roku 1867 .....</i>	103
II.	NOVÉ MYŠLENKOVÉ PROUDY A JEJICH NOSITELÉ	104
II/1	<i>Liberalismus .....</i>	104
II/2	<i>Socialismus a marxismus .....</i>	106
II/3	<i>Politický katolicismus a konec „krásné epochy“ .....</i>	108
II/4	<i>Tomáš Garrigue Masaryk .....</i>	109
III.	ČESKÁ POLITIKA	110
III/1	<i>Od vyrovnání s Uhry k nezdařenému vyrovnání s Čechy ..</i>	110
III/2	<i>Pasivní politika .....</i>	112
III/3	<i>Aktivní politika .....</i>	114
III/4	<i>Sociální demokracie .....</i>	117
III/5	<i>Další politické strany .....</i>	120
IV.	CESTA K TRŽNÍMU HOSPODÁŘSTVÍ	123
IV/1	<i>Průmyslové revoluce a její důsledky .....</i>	123
IV/2	<i>Podnikání a česká společnost .....</i>	124
IV/3	<i>Změny v charakteru výroby .....</i>	127
V.	ČESKÉ ZEMĚ PŘED 1. SVĚTOVOU VÁLKOU – KULTURNÍ A NÁRODNOSTNÍ VÝVOJ	128
V/1	<i>Češi, Němci a rakouský stát .....</i>	128
V/2	<i>Česká kultura. Školství a věda .....</i>	132
V/3	<i>Vydavatelská činnost, literatura a novinářství .....</i>	133
V/4	<i>Kulturní činnost spolků, divadlo, výtvarné umění a hudba .....</i>	135
V/5	<i>Kultura a politika .....</i>	137
VI.	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA	139
VI/1	<i>Válka .....</i>	139
VI/2	<i>Odboj a vznik Československa .....</i>	141

hlava čtvrtá

LÉTA 1918–1938

I.	ZNAMENÍ ZRODU I ZMARU	148
I/1	<i>Ideál demokracie a humanity</i>	148
I/2	<i>Idea samostatného československého státu</i>	150
I/3	<i>Komunismus a fašismus</i>	151
II.	OD VERSAILLES K MNICHOVU	155
II/1	<i>Vyhlášení republiky</i>	155
II/2	<i>Martinská deklarace</i>	158
II/3	<i>Mírová konference v Paříži</i>	159
II/4	<i>Revoluční Národní shromáždění československé</i>	160
II/5	<i>Připojení Slovenska</i>	161
II/6	<i>Německé snahy o odtržení</i>	162
II/7	<i>Připojení Podkarpatské Rusi</i>	163
II/8	<i>Spor o Těšínsko</i>	164
II/9	<i>Československé legie</i>	164
II/10	<i>Hospodářské a sociální důsledky války</i>	165
II/11	<i>Politika prvních vlád</i>	166
II/12	<i>Přijetí ústavy</i>	168
II/13	<i>Národnostní struktura</i>	168
II/14	<i>Politická struktura</i>	171
II/15	<i>Rozkol v sociální demokracii</i>	176
II/16	<i>Zahraniční orientace</i>	177
II/17	<i>Švehlovy vládní kabinet</i>	178
II/18	<i>Rozpad občanské koalice</i>	180
II/19	<i>Hospodářská konjunktura 1924–1929 a světová hospodářská krize</i>	180
II/20	<i>Protikrizová opatření a politické důsledky krize</i>	182
II/21	<i>Československo a Evropa 1925–1935</i>	183
II/22	<i>Boj československé demokracie o přežití</i>	184
II/23	<i>Republika ve smrtelném nebezpečí</i>	186
II/24	<i>Mnichov</i>	187
III.	KULTURNÍ OVZDUŠÍ REPUBLIKY	191
III/1	<i>Kultura první republiky</i>	191
III/2	<i>Česká literární tvorba</i>	194
III/3	<i>Ostatní obory umělecké tvorby</i>	197
III/4	<i>Tělovýchova a sport</i>	199

hlava pátá
LÉTA 1939–1945

I.	RYSY OKUPAČNÍHO REŽIMU	201
II.	VÁLKA, OKUPACE, ODBOJ	
II/1	<i>Konec samostatného československého státu</i>	204
II/2	<i>Zřízení Protektorátu Čechy a Morava a počátky domácího odboje</i>	206
II/3	<i>Slovenská republika</i>	210
II/4	<i>Boj za obnovu Československa v zahraničí</i>	211
II/5	<i>Domácí odboj v první fázi války</i>	218
II/6	<i>Československo součástí protihitlerovské koalice</i>	220
II/7	<i>Rozmach domácího odboje a nacistický teror let 1941–42</i>	223
II/8	<i>Nová koncepce vnitřní a zahraniční politiky Československa</i>	225
II/9	<i>Domácí odboj v závěrečném období války</i>	227
II/10	<i>Osvobození Československa</i>	231
III.	VE STÍNU VÁLKY A OKUPACE	236
III/1	<i>Život v „šedé zóně“</i>	236
III/2	<i>Politické poslání české kultury v letech okupace</i>	239
III/3	<i>Divadlo a film výrazem nálad české společnosti</i>	242
III/4	<i>Postavení hudby a výtvarného umění</i>	243
III/5	<i>Kultura a věda v odboji</i>	244

hlava šestá
LÉTA 1945–1970

I.	NÁSTUP A DŮSLEDKY STALINISMU V ČESKOSLOVENSKU	249
I/1	<i>Rozchod s politickým systémem předmnichovské republiky</i>	249
I/2	<i>Zápas demokratických sil s komunisty</i>	254
I/3	<i>Československo a Marshallův plán</i>	260
I/4	<i>Únorový převrat</i>	262
I/5	<i>Konec nylonového věku</i>	265
I/6	<i>Teror jako prostředek přeměny společnosti</i>	268
I/7	<i>Základy socialistické ekonomiky</i>	271
I/8	<i>Smrt Vůdce světového proletariátu</i>	273

II.	ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA	274
II/1	<i>Iluze změn a proměny iluzí</i>	274
II/2	<i>Jistota všedního dne</i>	279
III.	ČESKOSLOVENSKO A BREŽNĚVOVA DOKTRÍNA	280
III/1	<i>Pokus o reformu socialismu v Československu roku 1968</i>	280
III/2	<i>První fáze normalizace (srpen 1968 – duben 1969)</i>	287
III/3	<i>Nástup normalizátorů a politické čistky (duben 1968 – podzim 1969)</i>	291
	hlava sedmá LÉTA 1970—1993	
I.	PROBLÉMY KONTINUITY A DISKONTINUITY DĚJIN	294
II.	SPOLEČNOST ZAŽIVA POHŘBENÁ	297
II/1	<i>„Úspěchy“ plánovaného hospodářství</i>	297
II/2	<i>Boj o vědomí národa</i>	301
II/3	<i>Život v „šedé zóně“</i>	304
II/4	<i>Od 17. listopadu ke vzniku České republiky</i>	309
	REJSTRÁK OSOB A MÍST	319